

напраздно нѣколко месеци. По време на тия преговори „Македония“ и „Право“ не позволявали нито дума да се каже за измѣняване на фермана отъ 1870 г. „Право“ е по-оптимистично настроенъ и храни довѣрие въ българскитѣ представители, които знаятъ какъ да защитятъ народнитѣ интереси, но в. „Македония“ е по-недовѣрчивъ, по-краенъ, страхува се да не би фанариотитѣ да изиграятъ българскитѣ пратеници. „Македония“ настоява за незабавно сключване на преговоритѣ съ патриаршията, защото не вижда никаква полза за българитѣ отъ подновяване на каквито и да е връзки съ нея. Преговоритѣ били прекъснати, понеже българитѣ държали здраво за фермана. Най-сетне, на 11 февруарий 1872 година, великиятъ везиръ Махмудъ Недимъ-паша съобщилъ на българския смѣсенъ съветъ, че екзархийскиятъ уставъ щѣлъ да бѣде представенъ на султана за утвърждение и имъ позволилъ да си избераатъ екзархъ. На 12 февруарий билъ избранъ за екзархъ Иларионъ Ловчански, който по внушение отъ Портата си подалъ оставката, и на 16 с. м. билъ избранъ Антимъ Видински.

Справедливото разрешение на църковния въпросъ извикало нова духовна епоха, дало новъ гласъкъ и подготвило пътя къмъ истинска цивилизация и напредѣкъ чрезъ основаване на училища и културни сдружения, чрезъ увеличаване броя на вестниците и списанията.

На 1 октомврий 1870 година почнало да излиза въ Цариградъ сп. „Читалище“ — издание на д-во „Българско Читалище“. Д-во „Българско Читалище“ било основано още презъ 1866 г., съ цель да разпространява между цариградскитѣ българи полезни знания. То устройвало сказки, подлагало на разглеждане обществени въпроси, изобщо се грижило за българската културна пропаганда въ границитѣ на турската империя. Въ 1870 г. то било стѣпило вече здраво на краката си, имало доста стабиленъ фондъ и решило да издава сп. „Читалище“. То излиза 5 години (1870—1875), два пѣти въ месеца (третата година единъ пѣтъ въ месеца), форм. 8°, стр. 32; абонаментъ за Турция половинъ турска лира. То е редактирано отначало отъ М. Балабановъ (първитѣ 15 броя), сетне отъ Л. Йовчевъ и Т. Икономовъ (втората година), следъ това отъ П. Р. Славейковъ съ С. С. Бобчевъ и Д. Цанковъ.

Задачитѣ сѣ формулирани въ следнитѣ редове отъ обявлението на настоятелството на „Българско Читалище“:

„Периодическо списание „Читалище“ ще излиза два пѣти въ мѣсеца и ще се занимава, вѣнъ отъ съвременнитѣ политически събития, съсъ все що се отнася прямо или косвено до изобилнитѣ произведения на човѣческиятъ разумъ и човѣческитѣ въобщѣ деятельности. Като пчела цвѣтопитаема, „Читалището“, далечъ по възможности отъ чисто-политическиѣ разисквания, ще лѣти свободно отъ клонъ на